

Arbeids- og
inkluderingsdepartementet

Høringsnotat

Forslag til endringer i folketrygdloven (trekk av fagforeningskontingent i ytelser fra folketrygden)

xx. xx 2025

Høringsfrist: 22. desember 2025

1 Innledning

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sender med dette på høring et forslag om endringer i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven). Endringene gjelder at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne trekke fagforeningskontingent i ytelser utbetalt fra etaten. Ytelsene det skal kunne foretas kontingenttrekk i, er de som midlertidig erstatter utbetaling av lønn fra arbeidsgiver, men der arbeidsforholdet består. Aktuelle ytelser er sykepenger, foreldrepenger, svangerskapspenger, pleie- og opplæringspengen og omsorgspenger.

Etaten skal kunne trekke kontingenten i utbetalingen, for så å videreformidle betalingen til aktuell fagforening. Det innebærer at etaten har lov til å motta nødvendige opplysninger om fagforeningsmedlemmet og medlemskapet for å foreta slikt kontingenttrekk.

Kontingenttrekk i lønnsutbetalinger foretas i dag der tariffavtale om dette er gjort gjeldende. Slikt kontingenttrekk er også lovregulert. Tilsvarende trekk i ytelser er ikke rettslig regulert. Det er likevel historikk for at kontingenttrekk i ytelser gjennomføres. Forslaget til en ny bestemmelse i folketrygdloven er en rettslig regulering av kontingenttrekk i ytelser.

2 Gjeldende rett

2.1 Trekk av fagforeningskontingent

Utbetaling av ytelser etter folketrygdloven er regulert i folketrygdloven kap. 22. De konkrete ytelsene er regulert i andre kapitler. Kap. 22 inneholder i dag ingen bestemmelser om kontingenttrekk.

De trekkene som etter gjeldende rett kan foretas i utbetalinger fra Arbeids- og velferdsetaten er utleggstrekk. Dette følger av lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse (tvangsfullbyrdelsesloven). Etter § 7-1 kan det blant annet tas utlegg i formuesgoder som nevnt i lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes dekningsrett (dekningsloven) § 2-7. Ytelser utbetalt etter folketrygdloven er omfattet av dette. Samtidig er kontingentstrekk, på en slik måte som omtalt i dette høringsnotatet, ikke omfattet av disse reglene.

For arbeidstakere med lønnsinntekt følger kontingenttrekk av lov 17. juni 2005 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven) § 14-15 3. ledd bokstav d, samt tariffavtaler mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Det varierer mellom fagforeninger om slike avtaler er fremforhandlet eller ikke, en rekke fagforeninger har andre betalingsløsninger for kontingent. Arbeids- og velferdsetaten i rollen som offentlig myndighet er uansett ikke omfattet av noen slike avtaler.

Direkte kontingenttrekk i ytelser fra Arbeids- og velferdsetaten er dermed ikke rettslig regulert etter dagens regelverk.

2.2 Krav til rettslig grunnlag

Et kontingenttrekk i ytelser krever et rettslig grunnlag for å være lovlig. Et slikt trekk er et inngrep i den enkeltes rettigheter. Kravet til rettslig grunnlag følger av det generelle legalitetsprinsippet, nå nedfelt i lov 17. mai 1814 kongeriket Noregs grunnlag (Grunnlova) § 113.

Arbeids- og velferdsetaten må behandle opplysninger om det enkelte fagforeningsmedlemmet og det enkelte medlemskapet for å kunne foreta kontingenttrekk. Personvernregelverket oppstiller rettslige krav for at behandling av personopplysninger skal være lovlig. Et av disse kravene er kravet til behandlingsgrunnlag etter forordning 2016/679 av 27. april 2016 om vern av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger samt om oppheving av direktiv 95/46/EF (personvernforordningen) art. 6 nr. 1. Denne gir en uttømmende liste med aktuelle behandlingsgrunnlag. Relevante behandlingsgrunnlag som er vurdert er samtykke (bokstav a), rettslig forpliktelse (bokstav c) og utøvelse av offentlig myndighet (bokstav e).

Art. 6 nr. 1 bokstav c og e forutsetter et supplerende rettsgrunnlag, jf. art. 6 nr. 3. Fastsettelse av et slikt grunnlag kan skje gjennom nasjonal rett. Siden kontingenttrekk i ytelser ikke er rettslig regulert etter dagens regelverk, foreligger det heller ikke noe supplerende rettsgrunnlag i nasjonal rett i dag.

Opplysninger om fagforeningsmedlemskap er en særlig kategori av personopplysning etter personvernforordningen art. 9 nr. 1. Behandling av slike opplysninger er som et utgangspunkt forbudt. Forbudet kommer likevel ikke til anvendelse hvis behandlingen er nødvendig for at den behandlingsansvarlige skal kunne oppfylle sine forpliktelser på området arbeidsrett, i den grad dette er tillatt i henhold til nasjonal rett. Dette følger av art. 9 nr. 2 bokstav b. Noen slik regulering, tilsvarende som for supplerende grunnlag etter art. 6 nr. 3, foreligger ikke i dag.

2.3 Hvilke fagforeninger er omfattet

2.3.1 Generelt om fagforeninger

Siden kontingenttrekk til fagforeninger ikke er regulert i folketrygdloven i dag, har heller ikke fagforening noen definisjon etter det regelverket. Fagforeninger er arbeidstakerforeninger. Etter lov 27. januar 2012 nr. 9 om arbeidstvister (arbeidstvistloven) § 1 bokstav c er en fagforening «enhver sammenslutning av arbeidstakere eller av arbeidstakeres foreninger som har til formål å vareta arbeidstakernes interesser overfor deres arbeidsgivere».

Arbeidsmiljøloven § 14-15 3. ledd bokstav d viser til fagforeninger. Omfanget av hvilke fagforeninger som kan motta betaling gjennom kontingenttrekk er begrenset ved at det må være tariffavtale med regler om lønnstrekk for fagforeningskontingent.

Forslaget her tar sikte på å sikre en tilsvarende ordning i situasjoner der fagforeningsmedlemmet midlertidig mottar ytelser istedenfor lønnsinntekt fra

arbeidsgiver. Det vurderes derfor at tilsvarende rammer som etter arbeidsmiljøloven kan legges til grunn. Det vil derfor være de fagforeningene der det etter arbeidsmiljøloven § 14-15 3. ledd bokstav d kan foretas lønnstrekk for fagforeningskontingent, der det også kan foretas kontingenttrekk i enkelte ytelser fra Arbeids- og velferdsetaten.

2.3.2 Fagforeninger i andre EØS-land

Fagforeningsmedlemskap for mottagere av ytelser trenger ikke være begrenset til norske fagforeninger. Det er sannsynlig at enkelte medlemmer ønsker å beholde sitt medlemskap i utenlandsk fagforening under perioder med arbeid i Norge, samt under perioder en mottar ytelser fra folketrygden.

Etter departementets forståelse er det ikke vanlig at betaling til utenlandsk fagforening foregår gjennom direkte kontingenttrekk i ytelser i dag. Det samme gjelder lønnstrekk for fagforeningskontingent. Det er derfor klart at disse betalingene skjer på annet egnet måte, tilsvarende som alternative betalingsformer til norske fagforeninger. Behovet for å legge til rette for kontingenttrekk til disse fagforeningene, kan derfor være lite aktuelt i praksis i dag. Siden gjennomføring av direkte kontingenttrekk medfører et samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og den enkelte fagforening, vil et stort omfang av fagforeninger medføre økt kompleksitet og kostnader for etaten.

Det er likevel et rettslig spørsmål om det etter EØS-retten er anledning til å begrense kontingenttrekk i ytelser til norske fagforeninger. Spørsmålet er om direkte kontingenttrekk for kun norske fagforeninger medfører at utenlandske arbeidstakere eller virksomheter forskjellsbehandles eller stilles dårligere sammenlignet med norske. Regler som kan hindre utøvelsen av de grunnleggende rettigheter som sikres i EØS-avtalen, eller gjøre de mindre interessante, er en restriksjon på frihetene som må rettferdiggjøres.

Departementet legger til grunn at kontingenttrekk legger til rette for effektiv betaling av kontingenten og smidige overganger mellom inntekt gjennom lønn og ytelse. Dette er i seg selv et gode. En begrensning av kontingenttrekk til norske fagforeninger vil være en direkte forskjellsbehandling av ulike medlemskap og fagforeninger utfra foreningens nasjonalitet. I de tilfellene en fagforening i annet EØS-land har direkte kontingenttrekk som betalingsform, vil en utelukkelse av det i utbetalte ytelser være en ulempe for den enkelte ytelsesmottageren sammenlignet med medlemmer i norske fagforeninger.

Departementet vurderer at en slik direkte forskjellsbehandling ikke kan rettferdiggjøres. Forslaget er derfor ikke i seg selv begrenset til norske fagforeninger, men øvrige vilkår for kontingenttrekk i ytelser må være oppfylt.

3 Forslag til ny bestemmelse i folketrygdloven

3.1 Generelt om betaling av kontingent

Alle fagforeninger har en form for kontingent der medlemmene betaler for sitt medlemskap. Medlemskapet gir medlemmet rett til en rekke tjenester fra foreningen. Fast innbetaling av kontingent sikrer et kontinuerlig medlemskap, og dermed en kontinuerlig

rett til de tjenestene som dette gir. Hvordan kontingenten er utformet, varierer fra forening til forening.

Størrelsen på kontingenten kan være fastsatt på to måter. Det ene alternativet er at det er et fast kronebeløp, størrelsen kan variere basert på medlemmets arbeidssituasjon. Det andre alternativet er at kontingenten beregnes som en prosentsats av konkret, utbetalt inntekt. I sistnevnte løsning er størrelsen på den faktiske utbetalingen av betydning for størrelsen på kontingenten.

En rekke fagforeninger har et system der kontingenten betales direkte fra medlemmet, uavhengig av medlemmets inntektskilde. I de tilfellene er betaling av kontingent, på samme måte som medlemskapet ellers, et forhold mellom medlem og forening. Dette alternativitet påvirkes ikke direkte av dette forslaget. En slik betalingsordning er ikke omfattet av kontingenttrekk i lønn, og foreslås heller ikke omfattet av kontingenttrekk i ytelser. Hvis det er ønskelig å ta i bruk kontingenttrekk i ytelser, må dette følge tilsvarende prosedyre som for kontingenttrekk i lønn regulert gjennom arbeidsmarkedsloven § 14-15 3. ledd bokstav d. Det vil i praksis forutsette en tariffavtale om dette.

Andre fagforeninger har i dag et system med kontingenttrekk i lønn. Da foretas trekket i forkant av at medlemmet får utbetalingen, og trekket er spesifisert i eksempelvis lønns slippen. Dette er spesielt praktisk der kontingenten skal foretas som et prosentvis trekk, da arbeidsgiver har opplysninger om hva som utbetales. Foreslått kontingenttrekk i ytelser er likevel ikke begrenset til å kun gjelde prosentvis beregning. Muligheten for å gjennomføre direkte kontingenttrekk i utbetalinger fra arbeidsgivere er lovregulert og avtalefestet mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Disse avtalene spesifiserer typisk at arbeidsgiver skal foreta slikt direkte kontingenttrekk i utbetalingen av lønn. Det er tilsvarende løsning for enkelte ytelser som foreslås her. Ytelsene utbetales i midlertidige perioder til personer som ellers mottar lønn fra arbeidsgiver. Muligheten for kontingenttrekk i ytelsene skal ivareta de samme behovene som muligheten til trekk i lønn ivaretar i periodene lønn er inntektskilden.

3.2 Behovet for en ny bestemmelse i folketrygdloven

Arbeids- og velferdsetaten har historikk for å foreta kontingenttrekk på vegne av fagforeninger. Dette er en praksis som ikke kan fortsette uten et rettslig grunnlag. Departementet har derfor spesielt vurdert to ulike alternativer videre:

- Alternativ 1 er en rettslig regulering av kontingenttrekk i sykepenger, foreldrepenger, svangerskapsenger, pleie- og opplæringsenger og omsorgsenger. Siden det gjelder utbetaling av folketrygdytelser, er folketrygdloven kap. 22 vurdert som mest hensiktsmessig plassering av den rettslige reguleringen.
- Alternativ 2 er å avvike ordningen med direkte kontingenttrekk i sykepenger, foreldrepenger, svangerskapsenger, pleie- og opplæringsenger og omsorgsenger for alle fagforeninger og medlemmer.

Begge alternativene har fordeler og ulemper som må avveies.

Utbetaling av ytelser er en av kjerneoppgavene til Arbeids- og velferdsetaten.

Utbetalingene er av stor betydning for mottagerne, og det er derfor svært viktig at dette gjøres korrekt. Trekk av fagforeningskontingent er ikke en kjerneoppgave for etaten. Når det likevel foreslås å videreføre slike trekk, skyldes det betydningen for fagforeningsmedlemmene og fagforeningene.

3.2.1 Betydningen for det enkelte medlem

De aktuelle ytelsene etter folketrygdloven skal sikre inntekt i perioder der det av ulike grunner er nødvendig. Ytelsene kommer istedenfor lønn fra arbeidsgiver, og de vil ofte i tid følge perioder med lønn. En mulighet for kontingenttrekk i ytelsen kan gjøre overgangen mellom lønn og ytelse mer sømløs for den enkelte, noe som kan bidra til større kontinuitet i den enkeltes medlemskap. Dette vil dermed være aktuelt i de situasjonene der kontingenttrekk også kan gjennomføres i lønn utfra arbeidsmiljøloven og tariffavtaler. For fagforeningsmedlemmer som ikke er omfattet av slike trekkordninger, vil det ikke medføre noen endring sammenlignet med i dag.

Fagforeningsmedlemskap gir medlemmene en rekke goder. Departementet legger til grunn at medlemmet ofte vil ønske å videreføre dette også i perioder med folketrygdutbetalinger, og at behovet også kan forsterkes i slike perioder. Det er ikke usannsynlig at man da er i en situasjon der man spesielt ønsker bistand fra sin fagforening. At betalingen gjøres effektiv, bidrar til at det vil være lettere å opprettholde sitt medlemskap.

At det kan foretas kontingenttrekk også i ytelser, vurderes ikke å innskrenke medlemmets rett til selv å bestemme over sitt medlemskap. Administrasjon av selve medlemskapet vil fortsatt være et forhold mellom det enkelte medlem og fagforeningen, Arbeids- og velferdsetaten vil bare få en rolle i kontingentbetalingen. Medlemmet vil fortsatt ha mulighet til å endre sitt medlemskap, dette må da gjøres direkte til fagforeningen.

3.2.2 Betydningen for personvernet

Forslaget om kontingenttrekk i ytelser innebærer at enkelte personopplysninger må deles med Arbeids- og velferdsetaten, inkludert opplysninger om fagforeningsmedlemskapet. Dette kan være opplysninger som det ellers ikke vil være nødvendig for etaten å behandle, og den vil ellers ikke ha rettslig grunnlag for behandlingen. Det vil derfor i en viss grad øke mengden opplysninger om ytelsesmottageren som etaten behandler. Opplysninger om fagforeningsmedlemskap vil være en del av de opplysningene etaten må behandle, noe som er en særlig kategori av personopplysninger. Dette medfører et særskilt vern.

Departementet legger til grunn at medlemmet som et utgangspunkt ønsker å ha kontroll over delingen av opplysninger om seg selv. Departementet har vurdert om det er mulig at medlemmet selv samtykker til disse behandlingene. Isolert sett er det mulig å lage en løsning der behandlingene først skjer etter at den enkelte har gitt et opplyst og informert samtykke. I praksis fremstår det lite realistisk å innfri kravene til et slikt samtykke, da det i mange sammenhenger ikke vil være et reelt alternativ til å samtykke. Etaten vil måtte gi

informasjon om hva samtykket innebærer. Gjennomføringen av kontingenttrekk vil ikke være mulig uten at etaten får informasjon om medlemskapet og kontingenten, slik at det må samtykkes for at trekket skal skje. Å ikke samtykke til gjennomføringen av kontingenttrekk, betyr i praksis at det ikke blir betalt kontingent. Det vil få konsekvenser for medlemskapet. Administrasjon av medlemskapet, inkludert innmelding og utmelding, er et forhold mellom medlemmet og fagforeningen. Departementet mener også informasjon om og aksept av hvordan betaling av kontingent skal gjennomføres, er noe som må håndteres mellom medlem og fagforening. Det er derfor ikke noe som etaten skal be om aksept for hos den enkelte. Dette er tilsvarende praksis som for kontingenttrekk i lønn, der arbeidsgivere ikke ber om samtykke til å gjennomføre de nødvendige behandlingene.

Samtidig må etaten, som behandlingsansvarlig, ha et behandlingsgrunnlag for de aktuelle behandlingene, inkludert behandling av en særlig kategori av personopplysninger. Regulering av offentlige myndigheter gjennom nasjonal rett er et alternativt behandlingsgrunnlag, og det som departementet vurderer som mest hensiktsmessig i denne sammenhengen. Behandlingsgrunnlaget er dermed personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav e, med supplerende rettslig grunnlag i foreslått ny bestemmelse i folketrygdloven.

Departementet forutsetter at etaten spør ytelsesmottageren om det er aktuelt å innhente de nødvendige opplysninger om fagforeningsmedlemskapet, slik at det ikke innhentes flere opplysninger enn nødvendig. Gjennomføringen skal også ellers ivareta rettighetene og pliktene etter personvernregelverket, inkludert at tilgangen til opplysningene skal begrenses til ansatte i Arbeids- og velferdsetaten med tjenstlig behov.

3.2.3 Betydningen for fagforeningen

Fagforeningers kjerneoppgave er å yte tjenester til sine medlemmer, enten på overordnet eller på individuelt nivå. Medlemskap er inngangen til dette, og betaling av kontingent er en absolutt forutsetning for medlemskap. En jevn innbetaling av kontingent fra medlemmene finansierer fagforeningenes virksomhet. At innbetaling av kontingent skjer på en forutsigbar og effektiv måte, er derfor av stor betydning for fagforeninger generelt. Kontingenttrekk i ytelser vil være en effektiv betalingsmåte for de fagforeningene som i dag har en slik løsning, eller for de som ønsker å innføre dette i fremtiden. Departementet legger til grunn at det vil være de fagforeningene som også har kontingenttrekk i lønn som vil kunne ha kontingenttrekk i ytelser, det vil være opp til den enkelte fagforening om dette er aktuelt å fremforhandle eller ikke.

Kontingenttrekk i ytelser kan være spesielt effektivt der kontingenten skal beregnes som en prosentsats av utbetalt ytelse. Fagforeningene har normalt ikke selv oversikt over hva som utbetales fra Arbeids- og velferdsetaten til det enkelte medlem. Man er derfor avhengig av en beregning i forbindelse med utbetalingen for å få til riktig prosentvis beregning av fagforeningskontingenten. Dette vil være tilsvarende som for kontingenttrekk i lønn, der arbeidsgiver kjenner den konkrete utbetalingen og administrerer denne.

3.2.4 Betydningen for organisasjonsgraden

Organisasjonsgraden i Norge er høy sammenlignet med en rekke andre land.

Organisasjonsgraden gir legitimitet til trepartssamarbeidet, en sentral del av modellen for det norske arbeidslivet. Tiltak for å understøtte den enkeltes medlemskap understøtter også organisasjonsgraden, og bidrar til positive effekter knyttet til tillit og forutsigbarhet i arbeidslivet. Fagforeningsfradrag i skattepliktig inntekt er eksempel på et annet tiltak som skal oppnå noe av det samme formålet, å øke incentivene for den enkeltes medlemskap. At dette også vektlegges i andre sammenhenger, tilsier at høy organisasjonsgrad er etablert som et samfunnsgode.

Samtidig vil ikke kontingenttrekk i ytelser ha samme innvirkning som det generelle fagforeningsfradraget. Kontingenttrekket vil være begrenset til trekk i ytelser, selv om det spiller på lag med tilsvarende trekk i lønn, og det finnes alternative måter å betale kontingent på. En viss positiv effekt på den generelle organisasjonsgraden antas det likevel å ha.

3.2.5 Betydningen for Arbeids- og velferdsetaten

Gjennomføring av kontingenttrekk forutsetter tilpassede arbeidsprosesser og teknisk systemstøtte for å kunne gjennomføres. Av effektivitetshensyn er det ønskelig å utvikle automatiserte prosesser i den grad det er mulig, og det må gjøres oppdateringer i kommunikasjonen med den enkelte ytelsesmottager om kontingenttrekket. Utvikling og forvaltning av slike systemer vil medføre en kostnad. Det vil primært være Arbeids- og velferdsetaten som får disse kostnadene.

Kontingenttrekk i lønn er i dag regulert gjennom lov og avtaler. En kontinuitet i hvordan betaling av kontingent skjer er i seg selv et gode. Samtidig er Arbeids- og velferdsetatens rolle i administrasjonen av slike betalinger mer perifer enn arbeidsgiveres rolle. Avtalene som regulerer kontingenttrekk i lønn, er inngått mellom arbeidstaker- og arbeidsgiversiden. Arbeidsgivere har sånn sett en noe mer direkte kobling til kontingentbetalingen. Etatens rolle i denne sammenhengen er primært å utbetale riktig ytelse til riktig tid.

3.2.6 Vurdering av alternativene

Muligheten til å foreta trekk i ytelser er, på samme måte som trekk i lønn, sterkt begrenset. Det er kun noen regulerte trekk det er lov å gjennomføre. Trekk i utbetalinger griper inn i den enkeltes rettigheter, noe som stiller egne krav til den rettslige reguleringen. Departementets utgangspunkt er at slike trekk begrenses til det som er tungtveiende nødvendig utfra et helhetsspespektiv. At betaling av kontingent skal kunne gjennomføres som kontingenttrekk, betyr at denne typen betaling behandles som noe annet enn en rekke andre betalinger. Samtidig er kontingenttrekk allerede en etablert del av det norske arbeidslivet, spesielt gjennom avtaler som regulerer dette. Departementet mener derfor at det er særegne grunner til at det skal åpnes opp for gjennomføringen av slike trekk.

Utover at det er en etablert løsning, vektlegger departementet spesielt at det sikrer kontinuitet i betalinger i perioder med endringer for medlemmet. Dette er et gode for både medlemmet og fagforeningen. Fagforeningskontingent er i mange sammenhenger utformet slik at kontingenttrekk er den mest hensiktsmessige formen for betaling. En ny bestemmelse i folketrygdloven vil dermed først og fremst gi rettslige rammer for en allerede etablert praksis som det ikke er ønskelig å avvike.

Alternativ 2, som innebærer å avvike muligheten for at Nav kan foreta trekk av fagforeningskontingent i ytelser, vil i mange sammenhenger bety at etablert praksis må endres. Dette vil få konsekvenser for både det enkelte medlem og fagforeningene det gjelder. Alternativ 1 medfører samtidig ulemper som alternativ 2 ikke gjør, spesielt knyttet til kostnader til forvaltning av kontingenttrekket og økt deling av opplysninger til etaten. Departementet vurderer at de positive sidene ved alternativ 1 veier tyngre enn de negative, og anbefaler derfor dette.

3.3 Forslag til ny bestemmelse

Departementet foreslår en ny bestemmelse i folketrygdloven § 22-9. Tidligere § 22-9 er opphevet. Bestemmelsen skal si at Arbeids- og velferdsetaten skal kunne gjennomføre kontingenttrekk i utbetaling av enkelte ytelser vurdert og utbetalt etter den loven. Kontingenttrekk skal kun gjennomføres der det er aktuell betalingsform knyttet til den enkeltes fagforeningsmedlemskap, tilsvarende de begrensninger som gjelder for kontingenttrekk i lønn.

Arbeids- og velferdsetaten skal på egnet måte, og i forkant av innhenting av opplysninger, spørre ytelsesmottagerne om opplysninger nødvendig for å vurdere om opplysninger om fagforeningsmedlemskap og kontingentbetaling skal innhentes. Dette vil inkludere opplysninger om fagforeningsmedlemskap.

Arbeids- og velferdsetaten kan motta og ellers behandle opplysninger nødvendig for å gjennomføre kontingenttrekket. Opplysningene kan mottas fra den enkelte ytelsesmottager, og fra arbeidsgiver til ytelsesmottageren der denne tidligere har foretatt kontingenttrekk i lønn. Bakgrunnen for at det kan mottas de nødvendige opplysningene fra arbeidsgiveren er for å sikre ønsket kontinuitet i kontingenttrekket i overgangen fra lønn til ytelse.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Arbeids- og velferdsetaten vil ha kostnader knyttet til forvaltning av kontingenttrekket. Slike trekk krever egen effektiv systemstøtte, og må hensyntas i utviklingen av utbetalingsløsninger ellers. Det forutsetter i tillegg at rutiner for utbetaling inneholder rutiner for kontingenttrekk. Det er anslått 30 millioner kroner til systemutvikling og 6 millioner kroner årlig til forvaltning av løsningene.

Forslag til lovendringer

Forslag til endringer i folketrygdloven

Departementet foreslår ny § 22-9 i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven):

§ 22-9 skal lyde:

§ 22-9. *Kontingenttrekk*

I utbetaling av sykepenger, foreldrepenger, svangerskapspenger, pleie- og opplæringspenger og omsorgspenger etter denne loven kan Arbeids- og velferdsetaten foreta trekk av fagforeningskontingent. Slikt trekk forutsetter at det ved tariffavtale er fastsatt regler om lønnstrekk for fagforeningskontingent, herunder premie til kollektiv forsikring som er knyttet til medlemskap i fagforening, eller avgift til opplysnings- og utviklingsfond, eller til lavtlønnsfond.

Det beløpet som blir trukket, er medlemmets betaling av kontingent til fagforeningen, og det skal etter at trekket er gjennomført overføres fra Arbeids- og velferdsetaten til fagforeningen.

Gjennomføringen av kontingenttrekket skal følge av avtale mellom Arbeids- og velferdsetaten og arbeidstakerorganisasjonen.

Arbeids- og velferdsetaten kan motta nødvendige opplysninger fra den som har rett til ytelsen, fra arbeidsgiveren til den som har rett til ytelsen og fra fagforeningen. Arbeids- og velferdsetaten skal avklare med den som har rett til ytelsen om det er aktuelt å vurdere kontingenttrekk. Dette skal skje før det mottas ytterligere opplysninger nødvendige for å vurdere kontingenttrekk.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføringen av paragrafen her.